

vehetőké teszi, a különféle néposztályok hasznos ismeretét egymás között szerteszét terjeszti, mind az értelmi mind az anyagi erőt a közös előmozdítására összpontosítja. A közlekedési javításokkal nem gondolás volt, eleitől fogva kereskedésünk, szorgalmunk előmenetelének legfőbb akadálya, ebben maradtunk hátrábbidőnkint minden művelt nemzetektől, 's ezen természetesen egyszerű hathatós eszköz segédelmével emelkedtek azok, tudományokban, mesterségekben, kereskedésben, szorgalomban messzire felbünk. E hátramaradson nem fogunk segíteni, ha munkálatokat ott akarjuk kezdeni, hol azok mármár bevégezték, vasutak tervezgetésével, külkereskedés elleni tehetetlen harcainkkal, 's akármilyen szorgalmi vállalatok javaslatával, melyek előlegesen magas szorgalmi kifejlődést feltételeznek. Szerezünk elsőben, mielőtt versenyre kelünk, belső értelmi és anyagi erőt, mely a külsővel bátran, biztosan, győzedelmesen megvívasson; e boldog hazának természeti helyzete, fekvése; kiapadhatlan forrasú gazdagsága, csekély magunk megerőltetését is olyan hathatósan fogja gyámolítani, hogy annak érdemelt bérét semmi külső álfogások kezünkől ki nem csikarhatják.

Fővárosi hírek 's események.

† Pest, auguszt 2kán. Néhány kellemetlen és csavargós időjárata nap után igen kedvezően köszöntő fővárosunkra a múlt vasárnap, mintegy elősegíteni akarván egy számos társaság utazását, mely gözsön Vácra indult, hogy ott ünnepélyesen tanúsítsa részvétét hazánkuk egyik legérdekesebb jótékony intézete, a siketnémák intézete iránt, mely közvizsgálatát vala tartandó a pesti vendégkoszorú jelenlétében. A vizsgálat eredménye a legkedvezőbb, 's minden emberbarát megelégedve 's illetőde volt tanuja a jeles oktatók czélszerű fázadozásai lélekemelő gyümölcseinek. Vajha ez intézet országos pártolásban minél előbb részesülne, 's Pestre tételnek át!

— A lelkes Sziszány Euphemia kisasszony haláláról minap közölt gyászírunkhoz most egy kedvesebbet csatolunk, az elhunytak oly cselekedetéről, mely méltán sorozza őt, halála után is, valamint életében is oda tartozott, a valódi honleányok hálás emlékeztetést érdemlő koszorújához. A boldogult t. i. nemzeti nyelvünk iránti szeretetét, 's tanítói fáradságot méltányolni tudó háláját tanusítandó, Stanics Mihály urnak, ki őt hazai nyelvünkben több évig oktatta, végrendeletileg öt ezer pengő forintot hagyott. Dicső példa! mely ha betűszerinti utánzást nem találja is, legalább buzdításul szolgálhat főleg a szép nemnek, nemzeti nyelvünk iránti szeretetre.

— Budán egy meglekintésre méltó csomoramat mutatnak, mely annál érdekesebb és meglepőbb, mivel képei az ugynevezett mennyei birodalom azaz China több feltűnő tájképeit ábrázolják.

— Piatti Alfred ur, ama jeles gondokajászó, ki noha gyér, színházi közönségünknek több élvezetűs estét készítő remek zenéjével, legközelebb Fűredre rándulandó. Figyelmeztjük eleve a fűrdői vendégeket a fiatal férfitra, kinek megjelenése egyik leglátogatottabb honi fűrdőnkben nem megvetendő tünemény, 's ki bizonyosan igen igen kedves intermezzot hozand hangversenyével az ottani zenészek mindennapi egyformasága közé.

— Városunk szepítéséhez csakugyan lelkesebben látszanak hozzáfogni egy idő óta. Sajnosan tapasztaljuk ugyan, hogy az idén a magán építkezések száma nem olyan nagy, mint a múlt években, miszerint tehát e részben a város szepülése kissé csökkenve halad: de mi a hatóság részéről történik, mindenesetre méltánylást érdemel. A váci-utca kövezését majd egészen bevégezték; a messzáros-utcai fősatorna építéséhez hozzáfogtak 's deszákasán folytatják; a városház tornya nem sokára elkészül, 's új diszül szolgáló városunknak. Mondják, tejetjén mintegy harmadfél ölnyi rudon nagy nemzeti zászló lobogand. Azt is beszélnek, hogy ismét lehet rendezendő óralap csakugyan létre jövend. Ez a haladásnak még sötétben is fénylő tanubizonyosságát adná, 's pedig oly fényes, mely még Medecz váciutcai német légszuszám-páin is kifogand, mely ugyanis azt akarná elhítni az éji vándorral, hogy nem Magyarország, hanem tudja isten miú ország utcait tapossa. — A hatósági dicséretes törekvések megemlézése mellett nem hagyhatjuk érintetlenül abbéli sajnálatunkat, hogy a királyutcai szép kövezet csak a Terézia-templomig vitték, — valamint azt sem, hogy a városligetbe, ezen egy szőlővány egyetlenev oasisunkba kiballagó tiszta-lég-sóvár utasnak a hársorok végétől egész a fasorok kezdetéig oly irgalmatlan portengeren kell keresztül gázolnia. Nem lehetne ezen valami nagyobb szemű poronddal, apró gömbölyű kavicscsal segíteni? mellyet perze időnkint megis kellene ujitani, a főleg port pedig szépen elkaparni, mellytől lábbeli, tüdő és szem egyaránt szenved.

— Épen most jelent meg, — mint mai Hírünk is mutatja — a Fiumei kikötő II. füzeté, Császár Ferenczről; mellyre mint Magyar-partvidékünk helyhatósági állását körülményesen ismertető iratra addig is, míg róla bővebben szólhatnánk, ezennel figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat. Különösen érdekes e munkában azon kérdések fejtegetése: vajjon Fiumében kelljen ő építeni kikötőt, vagy épü Buccari avagy Portoréra fordítani különösen a nemzetnek ez iránti figyelmét.

Tudunkra új „Magyar életképek“ vannak sajtó alatt; mellyeknek azonban csak szerzőjük van, de szerkesztőjük nincs; 's ezzel azt akarjuk monlani, hogy azok Heckenast Gusztáv és Frankenburg Adolf urak tudta és befolyása nélkül jönnek napvilágra; 's legkülönösebb e mellett még az, hogy a munka még sem plagium, hanem egy igen érdekes humoristai költemény tizenkét képből, mellynek írója egy zalamegyei adózó. — Annnyi tudatni mostanra elég: hogy a gondolat új és eredeti.

Gyászír. Ntisz. F. a uzer Antal ur Budának legközelebb várbeli, korábban pedig Krisztina városabeli plebanusa. július 30kán regg. 9 óra tájban, midőn Sz. Anna egyházában a bucsut vegezné 's az áldást feladná, a szelhetőtől halálosan érintve. Élete 56ik évében jobb életre költözött. Béke lebegjen porai fölött!

Ö. cs. apost. kir. Felseje f. hó Skán kelt legfelsőbb határozatánál fogva Vécsey grófnak a magyar testőrsereg századosának 's lovasság tábornokának a Johanna-rend becsületkeresztje felvételét, és hordását legkegyelmesebben megengedni méltóztatott. Ö. cs. 's apost. kir. Felseje Szolcsány Ferencz az ájtatos szerzet egyik érdemes tagját, ki hét évvel ezelőtt a kolosvári k. normalis iskolák 40 évig szorgalommal folytatott igazgatási polgári arany érdempénzzel ajándékozott meg, 300 pr. évi nyugdél mellett nyugalomra bocsátani legkegyelmesebben méltóztatott. Schlichta Márton béli apát és számtári olvasó kanonok f. h. 13kán több napig tartott infáz következtében érdemús életnek 67ik évében meghalozott.

de — bizonyosan az egyenetlen padló miatt igenis bizogó asztalához nagy fölesen odaülve töprenkedni azon dolgokról, „die da kommen sollen.“ visszafordított levelem első lapjára, 's látva azon a czímet — a „titoktalan levelek“ czímet — legott föllelém, mit keresék: „den Stein der Weisen! Azt t. i. hogy három titkomat csakugyan meg kell fejtenem: mert különben a czím úgy felelné meg a tartalomnak, mint a gyalogfenyő-czéger a keresztnak, melyen elfogyván a must — tavali tort. idei vizzel kevertet, árul a csaplatos.

Felre tehát a titokkal. 's ki a napfényre! Ki a bokorlul a fenyérre: mert látni akarunk. látni!... Mint a vágató magyar politicusok, tova tolom tehát a spanyolfalat 's bemutatom egész meztlenségében titkaimat, melyeket t. i. az egész magyar világ igen jól tud — ha akarja.

Alázattal tevém javaslatomat t. Szerkesztő úrnak. 'S ez titok. legalább azok előtt. kik nem tudták, hogy találkozhatik magyar író, ki alázattal is tud föllépni a mai igénylő, követelő, parancsoló világban a t szerkesztőség előtt. Ezt mások csakugyan valóságos titoknak mondanák, de én ritkaságnak vagyok bátor nevezni márcsak azért is, hogy ne legyen titok e levelemben, mellyet fölfűzőzhesek, 's így róla — habár nélküle is, írhasak.

Mintha Adám apánk csakugyan magyar volt, 's mi magyarok különösen töle egyenes vonalban származunk volna, oly eredeti bűn gyanánt szállt a mai magyar írókra az alázatos talanság, mellyet erénynek talán még a „santa üdög“ gazdája a híres alcajai vegytanárn sem

fogott volna mondhatni. Egy II. évi humanista, sőt egy syntaxista már, néhány gonosz rímét pörölyöz össze, 's nagy tekintetűvel, mely legalább is két lapot tesz nagy 4-dreben, beküldi azt valamely divatvilági szerkesztőséghez, 's felmagasztalván tántorgó döcögő versit, mellyeknek nemcsak fejké, de még csak lábuk sincs, azon kívánatlát, 's reményét fejezi ki, miszerint dolgozatát, a lap legközelebbi számában saját és ismerői gyönyörű ködtetésér e (??) minden bizonynyal olvasni fogja. Iról kezeskedik a t szerkesztőségnek minden szépet, és jót hűn pártoló jeles tulajdona, mellytől méltán hiszi várhoatni, hogy ohajtásai (= parancsai) legforróbbika teljesületlenül nem fog maradni. Az illy kívánat, ohajtás, várás és többféle igen szerény kitételek meggyőzik a szerkesztőséget az újoncz írás alázatoságáról, kivált midőn a kísérő levél sarkán ezt, vagy illyformát olvas: „azon esetre, ha a t. szerkesztőség ide mellékelt dolgozatomat általánosán kedvelt 's hazaszeretettel(?) lapjai hasábjába fölvenni nem akarná, tessék azt hozzáim visszautasítani, hogy aziránt másképp rendelkezhessem.“ — Illyekből 's chez hasonló szerzői alázatoságokból származnak aztán igen gyakran, az ismeretes „szerkesztői kinok“ mert a szerkesztő aztán nem tud, mit csinálni az illy alázatos íróval!

A színház-igazgatóknak is vannak illy titkaik: űk azonban nem szeretnek illy „igazgatói kinokról“ beszélni, hanem nyugalmasan trükk, ha valamely nagyreményű (!) Zách Kláraféle drámaköltő nagy alázatosággal, bizonyos remény — kétségtelen hit — „meggyőződési sugallat“ 's

Fővárosi figyelmező. Pest városa az utóbbi évek alatt értelmi műveltség, nemzetiség, 's rend tekintetében, szembenő haladásokat tett. — Mind e mellett is, fájdalom, magyarhon fővárosában a rendőrség kivált egészségg, esin, illedelem 's humanitas tekintetében más művelt városoktól tetemesen hátramaradt. Valóban igen ohajtható volna tehát, hogy kivált azok, kik külföldi művelt városokat láttak, alapos észrevételeiket ottan hallatnák, 's azokat, kiket illet, emlékeztetnék, hogy a haladás e nagy korszakában sem értelmi, sem erkölcsi, sem műveltségi tekintetben elmaradni nem lehet, nem szabad. Hinni szeretem, sőt meg vagyok felőle győződve, hogy a köz megelégedésre választott városi új tisztviselőség nem engedi szélbe menni azt, mi magyarhon fővárosa díszének emelésére szolgálhat. Igen kívánandó volna, hogy a rovat, mellyet ezen egy pár figyelmeztetéssel megkezdeni bátor vagyok, többek által folytatassék, 's hogy semmiszö nélkül ne maradjon, mi e városnak dísztelenségére, 's erkölcsi kárára szolgál. — Pest városának több utcái úgyszólván el vannak feledve, pedig némi tekintetnek még a külvárosokban is mindenikre kellene lennie. Menjen valaki, hogy csak egyet említsek, a Vas-utczába, 's kétkedni fog benne, hogy magyarhon fővárosában van. Ezen hosszú utcát egy hétben egyszer mutatja — mert világitásról szó sem lehet — egy sötéten pislogó lámpás. Az egész utcában alig találsz egy köre, 's ki este itt jár, kivált egy kis eső után, vagy téiben, az egymást felváltó gödrökben, mellyek sárral, vagy vizzel telve, könnyen lábát ficzarníthatja, mindenesetre pedig magát térdig besározza. De ez mesze kün van a Rokus kórháznál, mondog? Lépjünk hát a város közepébe. Az ujonan épülő hiddal csaknem áteltenben van a „Máza-utca“. Ezen utca, mellyet a nagyszerű tigris vendégfogadó ékesít, egy volt eddig a legrosszabb kövezetű utcák közül, 's végre valahára csak most jött a sor rá, miután a kövezet sok éven át egy darabos és gödrös völgyelet vala, mellyben ha éjjel nem vigyáztál, 's a tigris járdájáról, mellyet darabon egy kocsigyár kiállított szekerei szegnek nappal be ékesítésül, leléptél, könnyen nyakadat is széghetéd. Ezen utcában éjjel rendszerint négy lámpás világitja, mellyeknek azonban ketteje alig pislog; honnan az utca fele föl-bnyire tömlöczsetét. Innen ez a legromdább utcái nép buvóhelye. Sokszor éjféltkor a legélesebb visítások, ordítások, kergetések és zsbajok ébresztenek fel első álmódból. 'S ezen utcának van egy fiatalja is, mellynek czime: Percz-utca, melly azonban óriási dísztelenségek olla-potridája, 's melly nappal és éjjel csak undort 's boszorkodást gerjeszt, türelmednek utolsó percze szorításával. 'S ezen fertelmes szoros út; a nagy piacra nyílik! Azonban a Máza-utca új alakba öntése oly örvendetes haladással megy előre, hogy csin és rend tekintetében most minden jót reményelni lehet. De még mind e mellett is fenmarad ezen utca kellemetlenségei legnagyobbika. Klopfinger bodnármeister úr t. i. jónak látta az utca csaknem közepén levő ronda környékü üres házhelyét hordógyárrá alakítani, hol jókor reggeltől — rendszerint öt órától — fogva késő estig — sokszor nyolcz óráig — nem szünnek meg ritka szorgalmu cyclopsai a hordódongákat döngetni, vagy a roppant vas-abrincsokat az egész utcán végig rengő kopogással pörölyözni, az átellenében levő tigris vendégfogadóba szállt fardat utasok, az utcában nyögő betegek 's több lelki foglalkozások közt élő becsületes em-

több illy szép mázak alá rejtett parancsoló szavak kíséretében küldi. halásra számitott. — aristotelési szabatsággal — shakspearei sástöppenessékekkel kidolgozott szindarabját, annak minélelőbbi adatását már csak azon okból is ajánlván 's lelkére kötvén az igazgatóságnak, mert illy nemzeti tárgyakkól dolgozott eredeti drámák különös előszeretettel és küüntetést érdemlően, kétségen kívül arra fognak szolálni, hogy a pénztárt megtöltsék, 's a magyar drámaköltészet kopár mezején dúsan felvirággandó magvakként elhíntessenek. Legszebb pedig az illy fiatal drámaköltőknél azon mértéket nem ismerő alázatoság, mellyel fogva darabjuk után díjt csak akkor igénylenek. ha azok előadása, mint hiszik, és remélik, a házba tömött nézőket csodítendett. Azon esetre, ha az igazgatóság a darabot adadni fogná, már készen levő 's még keszülő drámáikról, szívesen fognak az igazgatóságnak kedveskedni, de eekkel már mindenesetre csak — külön egyezkedve megállapítandó — díj iránt!

Mióta a könyvesinálók száma nálunk annyira megsaporodott, mint a szarvasgomba esős nyáron, azóta már némely könyvársinkat is gyakrabban megkeresik a magyar szerzők kézírataikkal, ezek kiadása végett. 'S itt is szokott nagy alázatosággal jelentik a leendő kiadóval, milly nagyérd-kü az ő kéziratuk, 's milly kapások leendnek a példányok, mert — 's ezt jól megjegyezzük — a legfontosb hazai ügyekről a legkimerítőbben 's a legszabadelműbben (ez a fő dolog!) értekeznek. Az illyek közt vannak, kik ivenként már több aranyból álló díjt kötnék ki; mások megelégedesnek azzal,

berek méltó boszorkodására. Ezen érzi élvezet, melyet a nagylelkű Klopfinger úr, nevének teljes mértékben megfelelőleg télen és nyáron nyújt egy egész utsaléhozó esendet ohajtó lakóinak, 's egy nagy fogadó bel- és külföldi vendégeinek, nemde köszönetet érdemel? Vajjon, ha Klopfinger úr botránykötő gyára szomszédságában egy erős fejlést, vagy gyuladós rheumatismust lenne kénytelen kiállani, mit mondana azon derék úrról, ki számára illy mulatságot szerezt? — Egy TIGRISI vendég.

Nyittelek.

Pozsony, jul. 27kén 1843. T. Szerkesztő úr! Miskolcz f. h. 19én délelben a lángok martaléka lett. Nincs ellenség, melly így elpusztította a szegény várost, mert az talán megkímélte volna a templomokat, hol a kegyesek áhitatos éneke zeng, nem bántotta volna az iskolákat, hol a gyermekek szépre 's jóra neveltetnek, állni engedte volna a hivatalos épületeket, miknek falai a szegény adózó nép veritékéből építvők, 's mikben törvény, és igazság szolgálnak; de e tüzvész megemészett lángnyelvével templomokat, iskolákat, megyei és városi középületeket, még olyanokat is, mellyek cseréppel, és palakövel valának fődve, — néha úgy látszik a gondviselés leveszi igazgató kezét az elemekről, 's engedí őket dúlni! — kis és nagy házak százankint hevernek romban, számosaknak mindene porrá, 's földig égett, de még nem tudhatni hány ember esék áldozatul, sem azt nem mondhatjuk meg, hány száz ezer pftokra üt a kár, avagy haladja-e a milliót is? Isten hatalmas keze irtózatossan súlyosodott e szegény városra, épen most, midőn kebelében a kir. biztos másod évre dolgozik királyi város-sá emeltetésén, — épen most midőn új életnek áll küszöbén, 's áldozatokra kellene készen lennie. Miskolcz országunk felső részén a legnépesebb, és élet-dúzs város, piacza és vásárai híresek, életkereskedése roppant terjedelmű. E város egy tekintetben hasonló a hazához, mert körülbelől oly régi mint maga e hon, és mint ez, olly ifjú, — az az inkább jövője van, mint múltja; de más tekintetben hozzá nem hasonló, mert tiszta magyar faj lakja, magyar mind nyelvére, mind erkölcsére, mind szokásaira nézve. 'S épen a nemzetiség tekintetében kivált fontos álláspontot foglal el Miskolcz, lévén az alföldnek kezdete, hol laknak a tiszta magyarok, 's lévén a felföldnek vége, mellyen felül kezdődnek a más nyelvűek; e város az egész hazában főműhelye a magyarosításnak, mert nagyszámú mesterembereinél sok felföldi legények dolgoznak, mert catholicus, reformatus, evangelicus, és zsidó fi- és leány-iskoláiban évenként, a német, tót és zsidó gyermekeknek egész serege magyarosodik meg. Ezért e város 's népe virágzásának ohajtatnia kell minden igaz hazafi által, nemcsak mivel szép jövővel bírat, nemcsak mivel egy országrésznek életpontja, nemcsak, mivel polgáiraiban a magyar ós vér legnemesbire foly; hanem főképp mivel e város, 's nép virágása, és ép azon helyen, a nemzetiség és ez által, kivált a jelen borongó körülményekben annyira kívánatos erőegység tekintetében országos közérdekű. Igen természetes tehát, hogy mi, mint követői Borsodnak, mellynek szive Miskolcz, ugy is mint hazafiak, kötelességünknek ismertük tisztelettel megkérni t. Sz. urat: méltóztatnék hatalmas szavával ama pusztult város szegényebb népét ajánlani olvasóinak emberszeretőkbe, 's aláírást nyitván adakozásra alkalmat nyújtani azoknak, kik szeretnek könnyíteni a szerencsét-

leneken. Állásunknál fogva megfosztatván a balsors azon egyetlen örömetül, — a szenvedőkön tüstint a szenvedés pillanatában segíthetni, — tőlök a távolban egyebet nem tehetünk, mint esedezünk azon jószívűeknél, kik felebarátjaik szerencsétlenségét nemcsak érezni szokták, de azokon enyhíteni is szokták. Maradván megkülönböztetett tisztelettel Pozsony jul. 27kén 1843. alázatos szolgáló Palóczy László, és Szemeré Bertalan.

Midőn ezen hozzánt intézett sorokat köztudomásra juttatjuk, örvendünk, hogy e nemes hazafiai felszólítást nemcsak megelöztük, de az emberbaráti segélyezések gyűjtését 's azoknak lapunkban közlését tetteggyakoroljuk is. Vajha minél előbb 's minél többben áldoznának e nemes célra. A szerencsétlenség nagy; és számos család ugy-szólván végső inségre jutott; illy körülmények közt a rög-töni segélynek kettős érdeme van. Legújában a m. kir. váltó-feltörvényszék 28 p. f. és 1 arannyal járult a miskolcziaiak fölsegítésére, 's így szerkesztő-hivatalunknál eddig begyűlt összesen a korábbi 23 p. f. együtt 51 p. forint és 1 arany.

Vidéki vegyes közlések.

Zemplénből. S. a. Ujhely, julius 21. 1834. Folyó hó 18dik napjára kir. tan. 's első alispánunk által rendkívüli közgyűlés hirdettetvén 's folytatól az azon hó 19. 20dikán is tartatván nevezetes tárgyai a következők valának. *) Felolvastatván országgyűlési követeléseknek, a 2dik 3dik 4dik és 5dik rendű hivatalos jelentések — mindazok a megye részéről adott utasításokhoz képest az országgyűlési követek eljárása 's a haza java boldogításában tetteggyonnyított munkás fáradozásai figyelemmel kísértetvén, köz megelégedéssel fogadtattak, — 's mindezek tudomásul vétetvén, észrevétel nélkül jegyzőkönyvbe iktattatni határozattak. — A ngyu m. kir. Htótanács a 23069 sz. a költ felsőbb intézvénye következtében közli azon kivonatot, miszerint legfelsőbb parancsnál fogva az országban tanyázó lovas katonaság is fegyverben gyakorlandó lévén, ezen megye kebelében most szállásoló Ferdinand főhg nevét viselő 3dik számú huszár ezred Zemplén megyében fogván összevonatni — a szükséges ellátásra nézve utasítottak a megye Rendei; ennek folytatában felolvastattott azon huszár-ezred kormányának a 95. szám a költ hivatalos levele, mellyben tudomásul adja, hogy ezen ezred első tulajdonosa Estei Ferdinand főhg ő kir. fensége ebbeni tisztének 50dik évi ünnepét ezrede körében kívánván élvezni, e tekintetből az ezred elrendelt összevonulására legalkalmasnak látná Patak városa vidékét, és miután a főhg az ezredesi lakban kívánna megszállani, az itt szükséges igazítások, ugy az érkezendő vendégek beszállítása iránt is előrendeléseket kér tétetni. A kir. főhg azonnal, mihelyt bejvetelének napja tudatni fog, a megye nevében üdvözletet határozottat; — egyébiránt a megkívántató előkészületek és ellátási intézkedések az illető tisztviselők buzgóságokra bizattak. — Továbbá Sárosmegyének hivatalos körlevele, mellyben előtűntetve azt, minő aránytalanul lennének a felső megyék a többihez képest terhelve, követelnek az országgyűlésen ezennel meghagyott abbéli indítványát, hogy a porták arányosítása országosan eszközöltessék, e megye részéről is pártoltatni kéri. Le-

*) Rendes levelezőnk jelen tudósításából ismétlések elkerülése végett — itt csupán azt kívánjuk folytatól megemlíteni, mi a zempleni közgyűlésről lapunk 34dik számában egy másik tiszt. levelezőnk tolla után közölve még nem volt. Szerk.

vén már e tárgyban a megyének utasítása, mennyiben azonban ns Sáros megye ezen határozatában több nyomos és méltó tekintetet érdemlő indítóokok foglaltatnának ahoképesten ezen hivatalos levélis, és hozzá csatolt sáros-megyei határozat követeknek a végett rendeltetett kiadatni, hogy ezen tárgynak előfordultával ez indítvány kivására hathatós segédkezet nyujtsanak; egyszersmind a mennyiben kellő adatok nélkül e részben az országgyűlésen is a könnyítést eszközölni nem lehetne, a ns Szabolcs, Abauj, Sáros és Borsod, de különösen Ung megyei szomszéd helységek portái aránytalanságának és a kivettetni szokott adómenyiség szembeszökő különbségének összehasonlítása végett az illető határszéli szolgabírák olly szoros meghagyással küldetnek ki, hogy azon összehasonlításokat nyomban magában foglaló tisztli jelentéseiket a jövő hó 17dik napján tartandó közgyűlésekre mulhatlanul adják be; — hogy azok támogató adatok gyanánt a követeknek ezen utasításhoz mellékelve, akkor azonnal megküldethessenek. — Ns Pest megye Rendei a földmívelőket fáradozásai gyümölcsire nézve a természeti elemek ellen kölcsönösen biztosító egyesületnek szabályit e megyével közölve, az ezen intézet célja elérésének tekintetéből, a megyét a lehető legnagyobb részvételi előmozdításra felszólítja. — A földmívelőkre jótékonyan ható ebbeli biztosító egyesületnek hasznos célja közösen elismertetvén, a kívánt részvétre buzdítás tekintetéből ezen felszólító levél mása a járásbeli 6 fősz. bíróknak szokott módoni köz-hírről-tétel végett kiadatni határozottat. Egyébiránt köztudomásnál fogva méltó figyelmét ébresztette fel a megye Rdeinek a legközelebb napokban a Hegyalját általános ért öbölly általi véghetetlen csapás, melly által a hegy-aljai lakosok egyedüli természetnyöktől megfosztatván, majd nem végső inségre jutottak, mire nézve a keresztényi segedelem elnyerése tekintetéből a kir. Htótanács-hoz felírás tétetni határozottat; — a mennyiben azonban ezen csapás nagyságáról és a veszteség nagy-voltáról az illető tisztviselőkől kivánt hiteles jelentések mindedig be nem adhattak, azoknak az elnökli alispán által előkerítése, és a határozott felirással felterjesztése rendeltetik; — egyszersmind pedig a követeknek is utasításul adatik, hogy a porták szóbahozatalával, ezen nagy csapást a porták lejobb szállítására egyik adatképen előhozni szorgalmazzák. — Végtere, a megyei adózók adóbeli tartozásai lerovására vagy csak ezen természeti elem által is tehellenekké tétetvén — ő es. kir. Felsége a hátramaradt tartozások elengedésére különös felírás útján jobbágyi hodolattal megkérteni rendeltetett. — Végre az elnök m. alispán hivatalosan jelenté, hogy mult hó 25kén a megye egyik volt érdemes főorvosa Mecner Pál meghalálózván — e részben pártfogás végett benyujtott három rendbeli folyamodások a főispáni helytartó ő nsgának ajánlólag felterjesztethetnének; — mire nézve kiki a maga pártfogoltját emelvén ki a benyujtott folyamodásoknak hivatalidő-sorozat szerinti ajánlata elrendeltetett. *W*

☞ Komáromból jul. 7én. julius 3kán évnegyedes közgyűlésünk első alispán ur elnöklete alatt kezdeték meg, mellyre a R.R. nem nagy számmal jelentek meg, sőt még előkelő táblabíráink közül is többen elmaradtak. — A tanácskozási tárgyak közt, a jelenleg majd kizárolag minden figyelmet elfoglaló országgyűlés folyamával küldött követi két jelentésre költ határozatok, leginkább megérdemlik az időszaki sajtó útjani nyilvánosságát; jelesül: A junius 14ről költ tudósításból megértvén a Rk.,

ha 20—25 példányt kapnak, hogy barátjaiknak kioszt-hassák. 'S ezt igen bölcsen teszik, mert legalább így munkájok elterjed 20—25 ember között, midőn ellenkező esetben a könyvtár csak pakolásra használhatná az egész kiadást. Az illy röpirások között vannak, kik e s u p á n az első kiadásra akarnak egyezkedni a díjra nézve, 's a tulajdonosi jogot a következő — vagy inkább sohasem következő — második, harmadik st. kiadásra nézve magoknak fentartatni kívánják. — A megkeresett kiadó nyájasan fogadja az alázatosan jelentkező szerzőt, 's csak azt köli ki legyen szabad neki, mielőtt határozottan nyilatkoznék, a kéziratot egyik, vagy másik tudós ember által átolvastatni. Ezt hallván az alázatos szerző, igen természetesen felháborodik, 's visszavevén nagyérdékű kéziratát, nagy alázattal hátat fordít a könyvtárnak, ki elég okos volt pénzét 's hitét illy keleti rajból egy bogár — vagy 'nincs kopaszfej' — 'nincs aranyér'—féle hiábavalóságokkal kockáztatni. . . . Az illy szerző, 's kiadó közli épületes jelenetek, többnyire, sőt mindig, titokban maradnak. A titkot a könyvtár mosolygva, a szerző haragudva rejti magába: de én — ki sem könyvtár, sem szerző nem vagyok — bizony csak kimondom azt.

Most veszem észre, hogy első titoktalan levelem hozs-zacsakára nyújtó dott. Uja, t. szerkesztő ur. nem lehet az másképp. Mikor az ember a „titkos levelek“ titoktalanságával egész hasábokat lát betöltve: akkor a „titoktalan levelek“ titkairól szinte szabad kissé bővebben fe-csegni. — Hanem mostanra talán mégis elég lesz már? Jö-vőre, ha tetszik, folytatom leveletem, de csak azon föl-

tétel alatt, mellyet egész alázattal vagyok bátor ki-tűzni, ha t. i. a t. szerkesztőség, levelem érdekes voltát elismerve, levelem folytatására csillagilag föl fog szó-lítani. *)

Melly ebbeli méltányos, sőt jogos igényem teljesí-tését t. Szerkesztő úrnak megindagolathatlan részrehaj-latlanságától minél előbb elvárva, teljes tisztelettel maradok 'stb. Szamosy Vince

Közlemények P. Thevresk Utazás-naplójából.

1842. Nov. 21dikén. Almáson. Tornában. kedves írónk. Ruchiet Miklós ispán előtem igérvé, hogy a magyar nyelv gazdagítására 1631 1700beli irományokat és 1669. jul. 22ről szóló adósságlevelet közlend.

Nov. 29dikén. Kazinczrak Putnok felőli végén a hē-ber koresmáros, kit az alföldi beszéd mód szerint haszon-bérlőnek — árendásnak — neveznek. kérdésemet: tud e magyarul? egész bizodalommal felelé: „én más nyel-vet nem is tudok, mint a magyart.“ Az édes bájos hang fülem és lelkemre szokaitlan varázserővel hat-tott, és ha tehetségemben áll vala, a teljesen magyar hē-bert legott minden polgári kedvezmény és joggal ruháztam volna fel.

*) Már nyilatkoztunk Tárcaánk elején, 's itt csak kérésünket is-mételjük. Szerk.

Nov. utólján. Miskolczon Mijatovics János Aurél köz-szeretető ügyvéd úrnál talált külhoni ritkaságok közül meg-említettöknek vélem a következőket:

1. Nila egy külhoni utazó vegytudós (chemicus), ki Khow vidékein két évig tapasztalati utazásokat tön. egy cserkesz handzsárt hagyta emlékeztetül. Ezen kétélű igazi damask pengéjű (Klinge) fegyver tokja vörös bársonnyal van bevonva, ugyszintén fegyverszereket és hadi jeleket ábrázoló szép metszetekkel díszes acél-kapcsolatokkal borítva markolata fejr esont melly hasonlag gyönyörű metszvényekkel ékeskedik. A leirt handzsár egy a moszka-cserkesz esatában vitézül elesett cserkesz vezéré vala, 's egy orosz tábornok zsákmánya lön, ki azt az érin-tett utazónak ajándékozta.

2. Egy írószkőz ugyancsak acéltől. arany beeresztésű igen szép virágcsakkal.

3. Egy hasonló modoru czukorszelence, mellynek fűdele belsején acéltűkőr van. — E két utolsó ritkaság orosz készítmény.

Miután a moszka-cserkesz háboru hova tovább ko-molyabb szint ölt és Európa figyelmét mindinkább igényli, az idézett handzsár nem lehet nem érdekes. A más két ritkaság pedig elménkbe öltetzi az orosz állománygaz-dasági politikát, minél fogva a moszka birodalomba semmi nemű külföldi gyártmányokat bevenni nem szabad, ellen-ben jutalom van arra téve, ha a hazai készítmények kül-honba élénken kivetnek.

a képviselői tábla kiegészítésének miben létét, valamint a horvátországi követek ellen, Turpolya gr. ja által emelt olvas következtében készített oly értelmű felirást, melyben a bán által tartandó tartományi gyűlésen, a zágrábi utolsó tisztújításbeli kihágások orvosoltatása kéretik; ugy szinte a KK. előadására Csongrád indítványához képest készített válaszfelirást, hol egyszersmind a magyar nyelv, vallás, szólásszabadság és az előleges sérelmek megemlítvén; — mind ezeknek tudomásul vételével azt is megértvén a Rk., hogy követurak a Jász, Kun és Hajdú kerületeknek a kir. városok után azonnali elrendezésükre szavaztak, nem különben a csongrádi indítványt pártolák, és ugyanazon alkalommal a k. k. leirást még ezen országgyűlésen magyar nyelven kiadni kérték; mind ezekben a RRk. jóváhagyásuk mellett megnyugván és követuraknak ekkénti eljárásukat magukénak ismerék. — A másik tudósítás június 28káról költ; ebből a RRk. látták, hogy a k. kir. előadásokra készített válaszfelirat mint a két táblán átment, olvasták a vallásbeli üzeneteket és törvényjavaslatot; mint általános megegyezéssel készült; megérték, mikép a vegyes házasságok gátlását illető brevére kiadott tetszvény sérelmesnek tekintett, 's a protestans lelkesek előtt kötött vegyes házasságok törvényessége kívántatik, valamint a magyarnyelvre nézve az országos Rendeknek abbeli megállapodását, hogy az közigazgatási nyelv legyen, a horvátországi törvényhatóságok magyarul levelezzenek, iskoláikban a magyar nyelv tanítását 's tiz év mulva királyi kinevezéstől függő hivatalt magyarul nem tudók ott ne viselhesenek; ezenkívül a kir. hgek és hgnők magyar nyelvet tanuljanak; és Horvátország követeinek június 21én latin felszólalása következtében hozott azon határozatot, minélfogva a képviselői táblán ezen-től csupán magyar nyelven lehessen szólni; értésükre esett az is, hogy a szólásszabadság tárgyalása a büntető törvény felvételére lön halasztva, hasonlóul azon kerületi határozat, miszerint az ifjuság nagy száma miatt a képviselői tábla teremében nagy szorosság levén, ő Felsége még ezen országgyűlésnek Pestre áttételére megkérendő, és addig is a tanácskozás Pozsony városának színházteremében folytatandó lenne; közöltetett szinte Fejérmegye 1200 nemesinek a követ és tisztválasztás idején használt katonai erőszak miatti panaszkodás és gr. Zichy Ödönnek erre benyújtott ellenkérelme. — Ezen jelentés következtében elhatározzák a Rk. követuraknak utasításul adni, hogy a vallás kérdésében mint eddig, úgy ezután is teljes vallás-egyenlőségre szavazzanak, és a mult országgyűlésen készített törvényjavaslathoz, most ujabbban csatolt pontokat pártolják; — továbbá a társországok belügyeinek igazgatását, nyolcz év mulva magyarul vitetni igyekezzenek, végre a fejérmegyei nemesek folyamodását pártolják. Ifjabb Pázmány Dénes ur egyik követünk orvosi rendeltéből Károlyfürdőbe menni kéntelenítettvén, erről a Rket tudósítá, távozásának előadott okai méltányoltván, azt a Rk. helybenhagyták. — Olvastattak ezután több törvényhatóságok levelei, melyek a mennyire közügyeket tárgyazván irántok még követ uraknak utasításuk nem volna, röviden az utasítást készítő választmány figyelmére bizattak; ezek közül csupán Varasd megyének az Eszék-től Brodig magán társulat által építeni szándékolt és a Világ idej 43d. számában már köz tudomásra jött, hajózási csatorna tervének pártolására felhívó levele, nyujtott némi vitatkozásra alkalmat, latin szerkezete miatt, mivel pedig már erre nézve fűntebb a követi jelentések nyomán intézkedés tételét, jelenleg csupán Varasd megyét kívánják a Rk. arról értesíteni, hogy méltányolja abbeli ohajtásukat, minélfogva a társországi megyékkel fenálló törvényes összeköttetéseket, magyar nyelven levelezés által fentartatni komolyan szeretnék. — Ezen leveleknek az utasítást készítő választmányhoz áttérítésükor, említésbe jött, bizonyos határnapnak közgyűlésileg kitűzetése, melyen a tisztelt választmány, és pedig minélelőbb tanácskozandó összeüljön, azonban elsőalispán ur, mint ezen küldöttség elnöke oda nyilatkozván, hogy mivel ekkorig ugyanennek munkálatában még semmi elmaradás nem történt, azért a Rk. ezen kívánatukat függeszték fel, mire azonnal mindnyájan hajlottak, t. e. alispán ur pedig e gyűlés utolsó napján a küldöttség összeülése f. hó 23 napját kitűzni méltóztatott. — Ugyanez alkalommal szóba hozott a gyűlések tartásának ideje, oly formán, hogy mivel a hónapok elején kisgyűléseket szokás tartani, ezek az országgyűlés folyama alatt, közgyűlésekké változtassanak által; azonban a Rk., abeli határozatának következtében, miszerint első alispán ur, ha a követi jelentésekre tüstintí utasítás szükséges, nyolcz nap alatt közgyűlést hirdethet, ezen indítvány kisebbségben maradt. Ezek után még két gazdasági tárgy említék meg, jelesül a cselédrendszer és a futóhomok megkötése, melyek felett a Rk. törvény általi rendelkezést ohajtván, ezek hasonlóul a követi utasítást készítő választ-

mányra bizattak. — Végre a hivatalos jelentések és magán kérelemlevelek felvételével gyűlésünk befejeztetett. Jövő évnegyedes gyűlésünk pedig october 9re tüzetett ki.

M. Óváról július 23kán. Az itteni kir. Gynasiumban f. 1843/4 iskolai évben 183ra növekedett tanuló ifjuság f. jul. 10kén kezdett nyilvános próbatételeit közmegelegedéssel végezte. — A nemzeti köz ohajtás következtében nagyobb részint a tudományok magyar nyelven adtak elő. A szónoklati kiképzésre magyar és latin classicusokból kiszemelt helyek, 's eredeti dolgozatok használtattak és szavaltattak. A szavaltatok, 's feleletek meggyőzheték a hallgatóságot, hogy a különböző u. m. magyar, német, tót és horvát ajkú ifjak tanulmányaikat nem csupán nyelvvökkel pergetik le, hanem értik is, — és hogy nincs oly nehézség a serdülő elme előtt, mit buzgó tanítók ügyes fáradozással le nem győzhetének. — Különös figyelemre ébreszté a megyei alispán, több tisztviselő, 's más tisztos rendükből állott díszes hallgatóságot a fentebb érintett idegenajku ifjaknál a magyarságnak könnyű 's tiszta kiejtése. — Általában a tanuló ifjuságnak jeles előmeneteléről szép meggyőződést szerze magának a hallgatóság. — De vannak is e kised mezővárosnak kedvező körülményei, melyek ezt a muzák termékeny iskolájává avatták: ilyenek a külkörnyék, melyet a főhgy uradalom, 's a m. városi polgárság, a földművelés, és különösen a fatenyésztési ipar által kellemes édené varázsolja; ilyen a lakosok műveltsége, 's erkölcsössége; Mosony közelében a kereskedési közlekedés, melynek útján a tanulók az iskolai év kezdetével ide, végével innét könnyedén, 's kevesebb költséggel elutazhatnak. — A mezőváros szűk belköre miatt eddigelő ugyan a tisztosb szállások hiányoztak, jelenleg azonban ez akadályt is legyőzi már az új 's kényelmes épületek napontai szaporodása; legyőző pedig a tehetősb szülők érdekében ahelybeli Collegium, és iskolák igazgatója nagytiszt Bendik Ferencz buzgó gondoskodása, ki a szerzet házáat úgy meg bővíté, hogy abban jelenleg külön szobákban 24 tanuló ifju kényelmes szállással, tartással, és szolgálattal megkívántatólag elláthatatik, kik is az igazgatóság felügyelése, 's az illető tanítóknak gondos felvigyazata alatt a rendszeres tanulmányokon kívül, szép-mesterségekben, ékesírás, muzsika, franczia, és német nyelvben szülőknek, vagy gyámjainak tetszésök szerint különös mesterek által taníthatnak. — Miről, 's a feltetelekről, melyek mellett az ifjak ide bevétethetnek, bővebb tudomást a fennevezett iskolai igazgatóságnal levél által szerezhetni. —

A rad jul. 26. 1843. Ma egy eddig Aradon elő nem fordult ünnepélynek valánk tanui, mely a városi tanács, választó község, 's egybehitt kebelbeli polgárság, megyei és váltótörvényeszeki urak, és számos kézművesek jelenlétében a városnak tanácstermében tartott. Ugyan is Brüll Móricz aradi arany és ezüstműves, a tavalyi iparműkiállításra egy mesterségesen készített nagy arany gyűrűt küldvén be, miután e remekműve által az iparegysület előtt dicséretet aratott, az e dicséretet meghozó oklevél, az azt küldő egyesület ebbeli ohajtásához képest, nevezett jeles kézművészi munkának egész ünnepélyességgel, átnyújtott. A jelenet igen érdekes és buzditó volt, melytől illenné részint lelkes polgármesterünk Scherfeneder Antal úrnak a jutalmazozthoz és kivált a résztvett kézműves-osztályhoz intézett buzgó szavai, részint Chorin Áron helybeli izraelita főpápnak azon támadt örömet nyilváníto beszéde varázsolta: miszerint e honban minden vallás-különbség nélkül egyedül az érdem jutalmaztatik, miért is istennek, jó fejedelmünknek, nádorunknak, a most egybegyűlt országgyűlésnek, az iparegyletnek, és végre az ünnepélyt kezelő tanácsnak érzékeny köszönettel adózik. Maga a jutalmazott is hálálkodott megtiszteltetése nyilvánítsáért, 's magyar nyelven és szível ígérte tön: hogy a kitüntetés őt mestersége körében mindig nagyobb és nagyobb tökélyre buzditandja, és hogy a magyar hazának mindig hű fia maradand. Ezen nyilatkozat annál örvedetesebben hatott ránk, minthogy eddig, — tisztelet becsület de igazság is, — a helybeli izraeliták nemzetiségünk iránti ragaszkodásáról nem igen lehetett meggyőződünk, sőt nem egy alkalmunk vala az emancipatiót különben oly forrón igénylő keblek rejtekében nemzetellenes törekvéseket tapasztalunk. Minap Makórol magyar színészek látogattak meg bennünket, 's hittük hogy azon surlódás után, melyet a telente itt tanyázni szokott német színészek pártolói közt fölidéznék, a részvét irántuk most már melegebb lesz: de csalódtunk, mert a német polgárság, mely nemzetiségünk legszentebb érdekeivel kellőleg megbarátkozni még mindig vonakszik, 's a német színházban páholytartó tehetős izraeliták, mindegyig hiányoztak, mely részvétlenség színészeinket annyira elkeseríté, hogy három, még pedig a németek játéknál alig tökéletlenebb mutatóvány után, Makóra visszautazni kény-

telenek voltak. Uraim! más lelkesb városok polgárai szívbent, tetteben 's áldozatokban előre haladnak; nálunk Deák Edmund, a nagy honfinak névtársa, kereskedési magyar ezimzetét megúrván, a városnak e részben hozott végzése ellenére, németre fordítja; más városok lelkes polgárai érzik a kötelesség szentségét, melyet az országgyűlésen szönyegen levő városi ujszerkezet létesítése igényel: míg rólunk gúnyosan danolja el az alföldi magyar: „most jövök Aradrul, nem tudom magyarul!“ U. W. Z.

Külföldi hírek.

Ausztria. Konstantinápolyból július 18kán érkezett meg Butenieff Triesztbe. Alexandriai levelek szerint az alkirály igen jó egészségben van, naponkint végig sétál a városban 's a környékbe gyakran kirándul. — A 100,000 cantar pamutnak Jussuf trieszti kereskedőhához történt eladását némelyek igazságtalanul egyedáruasságnak tekinték. A porta adóját kívánta; és minthogy ez árukra senkisémet akarta a szükséges mennyiséget kiállítani, tehát az alkirálynak nem volt mit tennie, mint oda fordulni, hol az egész summát megkapni reménylő. E szerint Trieszt a szárazföld legfontosb pamutvására leend, hol most hiányait Angolország is földözni fogja.

Spanyolország. Az Espectadornak ezt írják Alcala de Guadairabul, Van Halen hadi főszállásáról. „A sevillai junta megparancsolá a falvak lakosainak, mikép lakhelyeiket hagynák el, midőn mi azokon átköltözünk; és parancsának oly híven engedelmeskedtek, hogy sergek sohasem vettek barátságosb fogadtatásban részt, mint midőn mi részesültünk. Ultrera, mellyről mondták, hogy dühös hirdetvényesekből áll, szolgálatával ajánkozott, 's mentekezni ügyekvék. Van-Halen Sevilla tartományához békés követséget küldött azon jelentéssel, hogy nem örömet kezd a lödöztetéshez. Mi hasonló feleletet várunk, ámbár jól tudjuk, mikép az ottani főkapitány Figueras igen harcziás kifejezésű ember. Mondják, hogy Malaga és Granadából sergek nyomulnak ellenünk, mi örömmel fogadjuk őket, mert bizonyosak vagyunk, mikép harcban miénk lesz a győzelem.“

Telegrafi tudósítások szerint Narvaez jul. 13kán Madrid elibe érkezett. A városi tanács 17kén azt felelte főlshóltására, hogy Madrid semleges marad, de kapuit a harc bevégezése előtt meg nem nyitandja. A katonaság mindig fegyverben állott. 17kén egy kis csapatáté történt, egy kapitány és két milicianos a csatatéren maradtak. Madrid nagy ingerültségben volt.

Jul. 18dikai éjszakán, Seoane és Zurbanót megelőzendő, Narvaez sergeivel Torrejon felé indult. — Madrid környekét erősítik, a kapuk és nyilvános helyek előtt futóárkokat hánynak, a halmokra ágyútelepeket helyeznek. Az egész népség fegyverben áll. A bollok jobbára bezárvák, az ipar nyugszik, az üzlet félbeszakadt. Senkisémet mer kétes viseletet ölteni. Nem tudhatni a szürke kalapok, paletotok, és barkók miért lettek oly hamar száműzés jeleivé. A milicianosokkal elhitették, mikép a fölkelés főnökei a dolgokat azon állapotba helyezdik vissza, melyben Ferdinand alatt voltak. Mendizabal lelke mindannak, mi Madridban történik.

Castello és Riccart Serrano főhadiszállására utaztak, vele fontos statusügyek fölött értekezendők. Hir szerint Almansa ezredből négy csapat katonaság pártolt el Zurbanotul.

Madridbul érkezett tudósítás szerint a fővárosban teljes rend és csend mellett valóságos lelkesülés uralkodik, kivált a zászlóaljokban, melyek Madrid segélyére mentek. A lakosok igen szorgalmasan dolgoznak a szükséges hadi erősítvényeken. A városi hatóság egy új lovas ezredet állit, mi végre a fényűzési paripák foglaltatnak le; a kir. palotát számos zászlóalj védi.

Legujabb. A valencziai junta jul. 12kén a nemzet és egész Európa előtt honarulóknak nyilváníta azokat, kik a „pártütő“ Espartero parancsának, miszerint a királynő Madridbul eltávolítandó lenne, bármilyen részben is engedelmeskednének, vagy e pokolbeli tervet valóistini segítnének. Egyszersmind a királynőt fogolynak nyilvánílja, 's minden spanyolt kötelezettnak megszabadításáért életét áldozni. Ünnepélyes ovást tesz a rendszabályok ellen, miket a madridi pártütők a királynő irányában követnek, 's az egész nemzetet, Europát, istent és embert tanukul hívja. A nyilatkozat kinyomatva az egész félszigeten el fog terjesztetni, 's a külhatalmak ügyvivőinek abbólegyegy példány adatni.

Az Union' szerint valamennyi saragossai tüzetiszt, 's ekívül más 80 tiszt Narvaezhez állott.

Jul. 17ke kora reggelétől késő éjszakáig szakadatlanul puska és ágyulövések valának hallhatók Madrid körül. A város vitézül védelmezedik. Eleségről eléggé gondoskodva van: a munkásokat a sáncz foglalkodtatja. Az éjen át szolgálattevő katonáknak 5 óra engedtetik

nyugalmul. Néhány zászlóalj a legvégsőre elszárvák 's pedig csak politikai magasztosságból, mert két nap óta még az ellenséggel szemközt állóknak sem tudják a megígért 5 reált megfizetni. Néhány főember Madridot az ostromlás üdvétlenségétől megmentendő, a városi tanácsot megkérte, miszerint a hirdetévényesek főnökeivel bocsátkoznak békés alkudozásba; mi, mint mondják, a városi hatóság harci hevéét kissé meghűtö. San Miguel főkapitány Narvaez fölszólítására nem válaszolt, mire Narvaez megüzente, hogy ha négy óra alatt előtte a város kapui meg nem nyitattának, erőhatalmasan eszközölné magának bejutást, 's etől a legnagyobb vérontás sem fogja eltartóztatni. — Azonban Narvaez célját nem érte 's Tarragona felé indult, mint látszik, Seoane és Zurbano ellen.

Nagybritannia. A legközelebb Dublinban tartott rendkívüli repealgyűlésben többen vétettek föl új tagokul, köztük néhány, földesuraiktól elűzött bérlő is. Ebből O'Connell alkalmat vón megjegyezni, hogy: „a világ egy részében sem gyakorolják e zsarnokkényt oly nagy mértékben mint Irlandban. Csak az irlandi földesurak vélik magokat jogosítottoknak: kiszabni, hogy szerencsétlen rabszolgáik az adott díjért ne csak mi munkát végezzenek, hanem még vallási és politikai véleményre nézve is, minők legyenek. — Mihelyt Dublinban, a londoni utolsó alsóházi viták tudomásra jutottak, azok egész tartalmából világos lőn előttünk hogy Angolországban a repeal elkerülhetlensége felőli meggyőződés gyökeret vert, 's hogy ez az angol nép és azok szellemében, kik magokat statusférfinak nevezik 's kormányát képezik, vezéreszmévé lőn. Nincs egyébre szükség, csak megmaradni azon uton, mellyen eddig haladánk; biztos az mert törvényes, esélyes és nem megtámadható; nines egyébre szükségünk a törvényvel összhangzólag cselekedni; nines egyébre szükségünk, mint kitérésre, 's oda bírn egész Irlandot, hogy akép nyilatkozzék, mikép már az ország kilencz tizedrésze nyilatkozott, és e nyilatkozat, tárogató szóval nem Anglia félelme, hanem Anglia bölcsesége mellett toborzatva, az unio fölbontását kívíni, 's az irnőpek parlamentjét visszaadni fogja. Most mellettünk repealerek mellett szól, a kormány fölbátírása, a kormány „légyene“, a kormány elismerése, minél fogva viseletünk békés, törvényes, alkotmányos, 's ez okból mindaddig törekedjünk előbbre e magasztos uton, míg a repeal mellett maga egész Irland, mint egyetlen férfi, szót nem emelend. De hogy célunkat érthessük, előbb fontolóra kell vennünk a nyomos kérdéseket: mellyek most ir népközseink különféle osztályainak köteleességei? — a nép-, a status-egyház baráti-, a földesurak és ulsteri férfiaknak köteleességeik? kitérés, kétségkívül kitartás és törekvései megkettőztetése, 's jelesül a repealölke szaporítása által oly példaadás, melly John Bull szemében legsalhatlanabb — a repeal-ügy iránti forró részvét és őszinteség pengő példaadás. Ha ez nem történnék, ugy hazánk ügye iránti buzgalomunk csak reményünk megsemmítésére szolgálna.

Julius 14kén a dublini rendkívüli repealgyűlésen igen hatalmas és terjedelmes beszédet tartta O'Connell, az O'Brien indítványa fölött alsóházban épen bevégzett vitaközlésekre vonatkozólag. E tanakodásokból ő azt követeltette, miképen az unio fölbontását Angolországban elkerülhetlennek tartják, és azután ez ir protestansokhoz fordult oly meghívással, mikép „saját érdekében“ csatlakozzának a repealmozgalomhoz. — A Chronicle More O'Ferrall ur után következőt jegyzi meg az ir statusegyház iránt: „A protestansok száma Irlandban 700,000-re megy, a kath. 8,000,000-ra. A prot. stat. egyház jövedelme 590,000 f. sterlinget tesz. E kevés szóban fekszik az egész kérdés. Az ir. statusegyház, hívői számához képest, a leggazdagabb a világon, az ország pedig, mellyre az alapítva van, a legszegényebb.

A themse-alagon (tunell) megnyitása óta, vagy is 15 hét alatt több mint egy millió ember ment által.

O'Connell Tullamore-ben nagy repealgyűlést tartott, közel a gyűlés helyéhez „a szabadító“ azon dicsőségben részesült, hogy egy nőzárdá fejdelemasszonya, kit meglátogatott, szüzei által kötött szép virágkoszorút tőn fejére. A gyűlést szabad ég alatt tartották, 's mintegy 250,000 ember volt jelen.

A gyorsaságnak, mellyel jelenleg Angolországban utazhatni, épen most adá példáját Albert hg. Ő kir. magassága jul. 19kén, kevéssel reg. 7 óra előtt indult el kíséretével a londoni állomás-udvarból a greatwesterni vasuton, 9re Bathba érkezett, hol egy tulajdonkép e végre emelt díszes sátorban a város küldöttsége üdvözlé, és kevéssel 10 óra előtt Bristolban volt. Itt a hét a város hatóságai üdvözlék 's legott a greatwesterni gőzhajógyárba ment, az ujanépített „the Great Britain“ gőzöst, melly újára bocsátatik, megkeresztelendő. E hajó roppant nagy, hossza 322 láb, (tehát 80nal több mint a legnagyobb angol hadihajó) 50 1/2 l. széles 32 1/2 l. mély, 3500. tonna

térű 's 1000. ló-erőjű. — Esti 7 órakor ő k. magassága ismét Londonban a Buckingham palotában volt, 's e szerint egy 150 angol (56 német) mérföldből álló utat, Bristolban több óraig történt tartózkodását is beszámítva, 12 óra alatt végzett.

„Az ország minden részéről tudósításokat kapunk, mond a Sun, a puseysmusnak a statusegyház hitiszónoki közti nyugtalanító terjedéséről. Egy levelezőnk közüldomása ténynek állítja, mikép 12,000 lelkesz közt legalább is 9000 rögzött puseita. Ha az angolországi prot. nép mielőbb jobban nem forgatja magát, akkor az angol egyház kevés év alatt összeolvad a r. katolikával.“

A kormány gondjai minden oldalról növekszenek az ország belsejében. Az agrariái iszonyatosságok Walesben egymást érik, ugy hogy már a kormány álgukat is parancsolt oda. Ugy látszik azonban, mikép a bujtatók minden üldözésen kifognak. Ezenkívül Walesben, valamint déli Staffordshireben, a vas- és szénmukások közt ismét forrongás van keletkezőben. Ezek attól félnek, hogy a vasgyártás mindinkább kikopván a divatból, majd kenyér nélkül maradnak. Továbbá, mint mondják, az ismeretes T. Attwood Birminghamban, nagy politikai mozgalmat készül a miniszterium ellen indítani. Szinte láthatni, mikép a gabnatörvény-elleni társulat a közvéleményben mind nagyobb előhaladást tőn, még magok a haszonbérlek- és földműveseknél is, mit ama nagy gyűlésben, mellyet ezek legközelebb Winchester városában tartottak, nyilván tapasztalható vala. Peel nem nyugszik rózsákon. Egyébiránt az ir repealerek részire francia republicanusok által Párisban tett demonstratio, mellyről a National elragadtatással tőn említést, az angol sajtónak Spanyolország miatt különben is ingerült hangulatát, Franciaországra nézve meg nem javítá.

Pusey tudornak ur-vaesorájáról irt szónoklata még mindig nagy zajt okoz. Két kiadást mintegy 6000 levonatban már elkapkodták, most a harmadik van készülőben. Irlandba 3000 példány ment.

Franciaország. Jul. 20kán 75. szóval 24 ellen az avignoni vasutat illető törvényjavaslatot a páirkamra elfogadta. Más nap kis vita támadt, vajjon a vámjegyzék szerint katonaság részire adott kedvezmény, miszerint e vasuton fél díjt fizet, értendő-e az al- és főtisztekre is? A közmunkák minisztere, Teste ur azt felelte, hogy az altisztekre igen, de nem a magasb állású katonaszemélyekre.

A spanyol dolgok menete, mint látszik hatással van Don Carlosra. A trónkövetelő már most elhatározá magát, tul adni jogain a spanyol korona iránt, ha idősbik fiának Isabella keze megadatik. Ezt mult évben a francia udvar is ajánlá Don Carlosnak, de ez nője befolyása következtiben elvetette az ajánlatot. Most változtak a szerepek, 's a francia udvarnak illy ajánlat valósítása nem látszik lehetőnek. Egyébiránt a francia udvar kijelenté, mikép illy tervezet ellen semmi ellenvetnivalója sincs, csak hogy az aztán létre is jöjjon; az asturiai hg. kísértse meg szerencséjét Spanyolországban.

Egyesületi 's intézeti közlések.

A Mezei Naptár, gazdasági népi kalendárium 1844ik évi folyamata megjelent. Tárgyai következők: Naptár: 1) A boldog földmívelő. 2) Intés a Mezei Naptár olvasóihoz. 3) Időjövendölés. 4) Némelly jelenetek, mellyekről az időjárást egy két nappal előre valószínűleg következtethetni. 5) Egyházi számlálás. 6) Változó ünnepek. 7) Négy kántor. 8) Holdfényváltozatai. 9) Évszakok. 10) Nap és Holdfogyatkozások. 11) Emlékeztető havi munkatár. T i s z t t á r. A fels. uralkodóház. Magyarország polg. főkörmány 's törvényszékéi. A vármegyék, szab. kerületek és k. városok tisztikara. Erdélyi főkörmány és itélőszékek, magyar vármegyék és vidékek, székely, szász székely és vidékek tisztizselyezete. Gazdaságtár: A m. gazd. egyesületmunkálkodása. Mi jobb a silány nagy földbirtok-é, vagy a kiesiny de jó? Az állatok ápolása és gondviselése. V e g y e s t á r g y a k: A búbajos iskátula. Oktató közmondások. Történeti közmondások magyarázata. Paprikás versek. Népdal. Kamatot és költség-részletet mutató tábla. Vásárok Magyar és Erdélyországban. — A vörös festékű példánynak ára 10, a fekete festékűnek továbbra is 6 ezüst krajczár marad, lágy borítékba befűzve tudni illik és 1 1/2 iv írőpápiros hozzáadással. Egyébiránt azoknak, kik e kalendáriumból nagyobb mennyiséget akarnak megrendelni, tudokra adatik: hogy ki belőle az egyesületi előadó lakásán (Pesten Ujvilág-utca Ikeyház 2ik emelet) 100 példányt vesz, az 20at kap ráadásul; ki 50 példányt, 10at, 25 példányra 5öt. Ennek jelentése mellett, midőn mindazon hazafiának, kik a mult évi folyamat terjesztését szives fáradozásaikkal 's illetőleg bőkezűségeikkel pártolva segíték, a M. Gazd. Egyesület köszönetét ismétli: je-

len folyamatot is minden buzgó honfi és emberbarát pártfogásába ajánlja. Pesten jul. 30kán 1843. Fényes Elek, ideigl. egyesületi előadó.

Felelőtlen a Budapest közti vízveszély ellen mentesítő intézet alakítására. Még fölkömben hangzik a segedelem nélkül vízbefulladás szivrepesztő jajgatása; élénk még emlékezetünkben azon szomorú eset, melly folyó júliusban közel 20 szülőt, több elhagyott árvák atyját 's anyját; tehát szintannyi család-ozlopot a Duna hullámiba temete. Ha ezen eset sem képes bennünket részvétlenségünkől — mi mellett évről évre annyi emberéletet a Dunába veszni látunk — felriasztani; akkor bizonyára méltatlan panaszkodunk, ha tovább is rajtunk azon sötét hatalom uralkodandik, melly évenként eme vagy ama családkörből emberéletet szakít ki magának, hullámoknak adván azt áldozatul. Hogy nagy azon szám, mellyel Budapest között emberek vízbe halnak, aligha szükséges bizonyítgatni, előadandjuk azonban ezen szám mennyiségét oly bizonyossággal, minőt hiányos statistikai adatok szerint szerezni lehet. Minekelőtte ezt tennők, szükségesnek látjuk érinteni, hogy azoknak számát, kik évfolyta alatt a vízbehalás veszedelméből megmentettek, hivatalosan nem tudjuk, valamint azokét sem, kik Budapest közt estek a Dunába, de a folyam által messzibbre vitetnek. Ezen két oknál fogva könnyen érthető, hogy Budapest közt a Dunából kihuzott holtak száma csak közelítőleg sem teszi a valódit; 1826—1841kig a pesti oldalon 304 halott húzatott ki a Dunából, a budai oldalon pedig, hol csak 1838—1842kig birunk hivatalos adatokkal, 46an. Pesten tehát általánosan 19, Budán 11 ember veszté a Dunában évenként életét. Ha az itt előadottnál Budapest közt több ember évenként a Dunában halálát nem találna is, mi azonban főnebb az ellenkezőt a legnagyobb valószínűséggel föltevők — mégis igen elég ok ez arra, hogy bennünket féltas cselekvésre felhívjon. Azonban tagadni nem lehet, hogy ha a halál ezen neme ellen erősen nem intézkedünk, a vízbehalók száma az ikerváros további kifejlődésével 's virágzásával bizonyára nagyobbodni fog. Mert egy részről, minél terjedtebb 's gazdagabb leend a testvérváros, annál inkább özpontosuland lakosa a folyó körül, mellynek főkincesit köszöni, mi által a vízbehalási alkalom 's veszély is növekedendik; más részről nem lehet-é teljes joggal félni, hogy a lakosok szaporodásával a szerencsétlenség, kétségbeesés, és bűn, mint minden nagyobb városok hű követői, nálunk is terjedni fog, sokakat öngyilkolásra, nevezetesen vízbehalásra is ösztönözvén. Midőn tehát az előadottnál fogva minmagunkat 's szeretteinket a vízbehalás veszélye oly gyakorta fenyeget, már az önfentartás ösztöne is vezethetne: oly intézkedések életbehozására, mellyek az emberéletét az érintett veszélytől — mennyiben lehetséges — mentesíték, 's mellyek más részről veszélyes pillanatban a kockázatotott élet megmentésére legsebesebb 's czélszerűbb segedelmet nyújtanának. Egy szóval: az ikerváros lakosainak önmaguk 's családjaik iránti legszentebb kötelessége, — kevés kiadást nem kímélvén — vízveszélyelleni mentesítő intézetet alapítani. Hogy Budapest lakosai e részről Amsterdam, Bécs, Hamburg, London, emberbaráti példáit követendik, — annyival inkább is hiszszük, mivel ők minden efféle jótékony intézeteket legnagyobb lelkeséggel segítenek elő. Azonban, vízveszély elleni mentesítő intézet alakítására irányzott törekvéseink még az önfentartásnál nagyobb czélokot segítenek elő, mert általa: 1) Hazánknak azt mentjük és tartjuk meg, mi neki — ha a dús természet kincesit használni akarja — legszükségesebb, t. i. az emberi életet, 's pedig nem a betegest vagy sinylódót, hanem többnyire a teljes egészségit és legjobb kerbelit. — 2) Hazánk többi városainak, mellyek virágzó állapotukat szinte ugy, mint mi, a Dunának köszönik, mintául szolgálódnak, hasonló jótékony intézet alakítására buzdítván őket. A budapesti királyi orvosegyesület kötelességül tűzte kima-gának, ezen fölhívással figyelemzetni ikervárosunk lakosait: egy, a vízveszélyelleni mentesítő intézet alakításának szükségére; továbbá szándoka következő tagjai közbenjárultával az illyes intézet alakítását tanácsadólag elősegíteni is. — Ezen tagok: dr. Cziegler Buda-város főorvosa, dr. Eckstein, dr. Flór kórházi főorvos, dr. Fro mm hold, dr. Grosz Ferencz Leopold-külváros főorvosa, dr. Havas Tolna megye volt rendes most tiszteletbeli főorvosa, dr. Jankovich fenséges nádorunk udvari orvosa, dr. Piscovich Pest-város első főorvosa 's sz. Rökus-kórházi igazgató, dr. Saue r orvostan professora, dr. Schmidt Pest megye első főorvosa, dr. Schoepff az orvostan r. k. professora 's a gyermekkórház igazgatója, dr. Tessényi Pest megye fősebesze, dr. Wágner. Végre az egyesület valamennyi tagjai egyszersmind az intézetnél bármilly szükséges orvosi segedelem minden jutalom nélkül legna-

gyobb készséggel ajánljának. — A terv szerint, melynek rövid vázlatát ezennel előterjesztjük, az intézet célja kettős: első a vízbenhalás veszélyének megelőzése, második pedig a már veszélyesített életnek lehetséges megmenetése. Hogy a vízbehalás veszélye sikeresen megelőzhető, mindenek előtt nélkülözhetlenül szükséges, hogy azon körülmények, melyek ezen veszélyt általános, nevezetesen pedig Budapesten előidézik, pontosan ismeretese legyenek. Ezen körülmények közül némelyek történet, mások szántszándék által adnak vízbehalásra alkalmat. Történet következő körülmények adnak vízbehalásra alkalmat: 1) a védtelen és magos partokról lecsúszás; 2) az úszás és fürdés; 3) a könnyű, rozsz vagy fölöslegesen terhelt hajók, csónakokkal hajózás, szélvész vagy vízár alkalmával és ügyetlen hajósok segédelmével; 4) a Dunán a partjain végbevitt különféle munkálatok, ugymint halászás, mosás, be- és kirakodás, a hidnali munkálatok stb.; 5) azon veszélyek, melyeket a jégállás, lökép a budai oldalon a jégmenés okoz. — A készakarattól függő vízbehaláshoz tartozik: 1) vízbehalási öngyilkolás; 2) főképp csecsemőknél okoztatni szokott erőszakolt vízbehalás. — Ezen mentőintézet főgondja leendő, hogy az elősorolt veszélyes körülmények káros befolyása elhárítható, vagy legalább, mennyiben lehetséges, megakadályozható; mert itt is kivüláglik azon tétnek valószínűsége, mely szerint könnyebb szerencsétlenséget megelőzni, mint a már bekövetkezett elhárítani. — Ha azonban valaki minden fölfigyázás mellett is a vízbehalás veszélyében léteznék, akkor a mentőintézet céljának második része, t. i. a szoros értelemben vett életmentés, vagy is fölélesztés jó gyakorlatba. Erre nézve szükséges a Duna két partján, főleg az élénkebb helyeken, különös örököt fölláttatni, kik az érintett veszélyes körülmények befolyásának gátlására is alkalmazhatók. Legcélszerűbb ezen örököt a hajósok rendből választani, kik hosszas gyakorlat által a víz körül teljes biztossággal működnek, s lelkijelentőket véletlen eset által sem veszítik el könnyen. Ezen örök szükséges hajócskákkal s ollyas segéd-eszközökkel ellátandók, melyek a vízbehalás fölkérésére és kihúzására szükségesek, millyenek p. o. az iv-alakú kutasz, a vasmacskaféle horgony, a fagolyóval ellátott kötél, erősebb könnyű deszkával, stb. Végére szükséges még az öröknek lakhelyül s a vízből kihúzott szerencsétlenek első menedékeül a Duna partjain építendő házacskák. A vízből kihúzott szerencsétlen személy könnyű saroglyán olly helyre vitelik, hol rajta az ébresztő kísérletek könnyen végbevihetők. Mivel azonban a vízbehalott tetszolt jólébreztetésének első feltétele abban áll, hogy hideg s vizes ruhától minél hamarabb megszabadítható, s a hiányzó testi meleg külső alkalmazás által mentől előbb visszapótoltsák; minden esetre legcélszerűbb lenne, ha a vízbehalott a legközelebbi házba vihetők, azonban ha azt eszközteni nem lehetne, azt fölébreztés végett az örházba kellene vitélni. Mig aztán itt a hideg s vizes ruhák leszedetnek, s a tetszolt czélszerűen fölmelegítették, addig már egyik vagy másik a meghívott orvosok közül megjelenend, ez fogja természetesen az utóbbi fölébreztési kísérleteket tudomány szerint vezérelni. A vízbehalott körüli segedelem fölserkentésére szükséges mindazoknak, kik a szerencsétlent a vízből kifogják, nem kevesebb azoknak is, kik azt közre eső lakhelyeikbe örömet befogadják, jutalmat s nyilvános dicséretet határozni. Az illyes mentőintézet alapítására s fenntartására szükséges kiadások az intézet terjedése s nagysága szerint különböznek. Mi itt egy olly mentőintézet részletezett kiadásait soroljuk elő, mely egy részről nem csekély eredménnyel biztat, más részről pedig a kiadások terjedelme miatt bizonyára senkit vissza nem ijeszthet; mit azonban a szükség s pénz-erőhöz képest könnyű leendő czélszerűen kiterjeszteni. A felállítási kiadások ugyan is lennének: 2 ör és mentőháza 5000 frt, 4 rézteknő 30 fontos, fontja 2 frt; 240 frt, ezekhez szükséges asztalosmunka 32 frt, 4 festett ágy 12 frt, 4 festett asztal, fiókkal 20 frt, 8 szék 16 frt, 48 pokrócz 336 frt, 4 szalmazsákra 40 rőf vászon 10 frt, 8 öltönyre 40 rőf szövet 24 frt, szabómunka 16 frt, 8 lepedőre 40 rőf vászon 18 frt, 20 kr., 8 feltakaróra 22 rőf vászon 9 frt, 10 kr., 4 vánkora 8 rőf szövet 4 frt, 45 kr, ezekbe löször 8 font 1 frt, 15 krral 10 frt, 8 pár harisnya 1 frt, 15 krral 10 frt, 8 czinszerleg vagy pohár 3 frt, 6 üredény bőrkoszorúval 90 frt, vasgyertyatartó 3 frt, 6 koppantó 1 frt, 30 kr., régi kopott vászon 5 frt, 24 kefe 45 frt, 36 kr., 4 érvágó gerely 3 frt 20 kr., 4 érvágó vas 15 frt, 4 takaréktűzhely 200 font lakatos munkája 33 kr., 110 frt, 6 vastagabb kötél 24 öles 18 krral 7 frt, 12 kr., 6 vékonyabb kötél 24 öles 12 krral 4 frt, 45 kr., 6 csónak evezőkkel 210 frt, összesen 6259 frt, 44 kr., v.

ez. — Évenkinti kiadás lenne 12 férfinak naponként 1 frt, egy évre 4380 frt, 4 öl tuzifa fuvarral 100 frt, 2 font stearyertya 3 frt, 20 kr., 15 jutalomdíj a mentők számára 375 frt, összesen 4863 frt, 20 kr. — Így tehát a budapesti királyi orvos-egyesület ezen vízveszély elleni mentő-intézet iránti tudományos javaslatát közrebozatalát egy nagylelkű emberbarátokból létesítendő társaságtól várja, melynek létesítésére ezen tárgy iránti tanácskozára a testvérváros lelkes lakosait folyó évi augusztus 15ikére délelőtti 11 órára a városi redout-terembe illőleg meghívja, s reményli is, hogy ezen alakuló társaság az illető hatóságok tanácsával és segédelmével az üdvös hatású intézetet két városunk nagy hasznára létre is hozandja. — Midőn végre a tisztelt hírlapi szerkesztő urakat alulírtak ezen cikk közlésére megkérlek, egyszersmind a tervezett ügyet az igen tisztelt közönség legnagyobb emberbaráti részvételére ismételve ajánlani köteleseknek érzik magokat — Dr. Jankovich Antal, a budapesti királyi orvosegyesület elnöke. Dr. Wágner János s. k., budapesti királyi orvosegyesület titoknok.

Főlszólítás a hazai írókhoz.

„Részvétet és segélyt!” Lelkünk mélyére hatottak e szavak, s mint vándor sohaja a bérc szikláján, vízhangra letek kebleinkben. „Részvétet és segélyt!” így kiáltának tizednap előtt a tűzvész által szerencsétlenül miskolczi lakosok, és elhatott a szó szívébe a honnak, mely rémesen küldé szét a gyászirt a hontest minden ereibe. Megnehezültek a hírlapok szárnyai a hír súlya alatt, s van-e szív, mely meg nem reszkettett volna kebelbörtönében ez esemény hallatára? Miért kívánjuk rajzolni a vész irtásait, avagy annyi ezer tönkrejutott embertárs segélykiáltása nem szól-e világosabban, mint rajzunk színezete szólna? Regényírónk szerint a főnebbi bizonyítás mellett: a szó szegény; nem mond, nem jelent semmit. Segély és gyámoltal busong a vagyonfosztott nép, nem tudva hová vehesse meg reménye horgonyát!

Lelkünk mélyére hatottak a segélyszavak, s a vész játszó színpad tekintete szánalmat költött föl kebleinkben. Ez érzélem s a főnebbi gyászeseemény nyomán csekély szép irodalmi vállalat reménylénk a szerencsétlenek sorsán némileg könnyíteni, melynek gyámoltására a tisztelt hazai írók szorult ezennel szerencsénk van főlszólítani. Az érintett vállalat szerint ugyanis még october közepeig egy albumot szándékunk Szivárvány-czim alatt közrebozítani, melynek tartalmát képezendik: novellák és rokon szellemű cikkek, s lantos dolgozatok, s ez utóbbiakra nézve romantok, balladák, s hangzatkák — melyek egy idő óta irodalmunkban minden további művelés nélkül hevernek — legszívesben fogadandó virágai lesznek a lyrai költészetnek. A pillanatok drágasága miatt mint említve volt, még october közepeig... kellvén, adott vállalatunknak némi írt hozandni a hon e beteg sebére, főlszólításunk nyomán bátrak vagyunk fölkeríteni a honi tisztelt írókat, hogy becses dolgozataikat folyó évi augusztus végeig bezárólag sziveskedjenek bérmentes levelek mellett beküldeni, hogy föltételünk szerint intézkedéseinkkel elkésni ne kényessünk. Az album kikészítése mellett ügyelve arra, hogy a beküldendő becses dolgozatokhoz képest, illő kiállításal lephessük meg a tisztelt olvasó közönséget, különös ügyelettel leszünk mégis az egyszerűsége, mely kevesebb költséget nyelvével, a könyv olcsóbban árultathatik, s kelendőségét szinte biztosítani igéri. Egy a czélmetszetet azonban még sem tagadunk meg albumunktól, mely — ha előleges számításunk csalni nem fog — hazánk egy lelkes asszonyának arczképet nyújtandja.

Megemlítve még végül, hogy főnebbi emberbaráti vállalatunk már eddig is több nevezetes íróink által igértetvén pártoltatni, még egyszer tisztelettel szólítjuk föl a hazai író közönséget méltóztatassanak dolgozataikkal, minél számosabban járulni vállalatunkhoz, megjegyezvén egyszer-mindenkorra, hogy a legszigorubb kiállítású költség leszámitásán kívül minden lehető díjazás nélkül, az egész bejövő összege az érintett lüzkárvallottak fölsegelésére fordítatandik. Az oltár általunk megépített, rája föletek csak lángot köleszünk. Csekély részben bár, de segélve lesz a szerencsétlenek inségén, s e magyar virágzó kereskedésű város ápolása által közvetve a honon. Annyi veszteséghez igen csekély lesz az áldozat, de avagy a szentírás gazdágának Lázártól esdekel csupán egy csöppecske viz is, nem iszonyu kint fogott-e enyhíteni??

A főljánlandó dolgozatok Pestre vagy Emich Gusztáv könyvkereskedésébe, vagy a vállalkozó szerkesztő-

höz, országutra 645. sz. alatti házba küldendők. Tisztelettel maradván Pesten július 29én 1843.

Emich Gusztáv s. k.
kiadó.

Halász József s. k.
szerkesztő.

Majoratusok.

I.
(Vége.)

De huzzuk össze már a tisztelt író egész okoskodását a majoratusi ügyben, mely röviden ide megy ki: a) majoratus nem kell, mert az, birtok-összetörődés (hogy ez veszedelmes, nem mutogatja, hanem bizonyosnak veszi) b) a birtoktorlódást köztünk közszellem és nagy népesség nem gátolja. (de épen nem okosodik a majoratusok ellen diaetái és vármegyékben kifejtett közszellemből, a népességéről való eszmékben pedig eligazítatlan hagyott bennünket) c) mert holt-kezeken már is sok birtok van: (tehát a kamrai, koronai, egyházi, alapítványi s városi birtokok mostani állapotban artalmasak a köztét tekintve? tehát ezen tömegeket apró részekben kellene szét pattantani? hogyan? árverés, vagy sors-játék-huzás után? hol a pénz erre? ki fog lépni a régi birtokosok helyébe? idegen? zsidó? jobbágy? vagy városi polgár? mert amugy sans façon csak el nem fognak fecseirelteni. „Si plures sunt quibus improprie datum est, quam illi quibus iuste ademtum est, id circo plus etiam valet? Non enim numero haec iudicantur, sed pondere. Quam autem habent aequitatem, ut agrum multis annis aut etiam saeculis ante possessum qui nullum habuit, habeat, qui autem habuit, amittat? — Cicero. d) Mert a jobbágyok még nem szabadok, az örökviség nem ment végbe. Már ez okból sok egyebet, nemcsak a majoratus kellene megtiltani a törvényhozásnak, hát olly nagy akadály az, megváltási dolgokban? igen! mert holt-kezektől jó a leg több a kadalny; ezt meg is kellene bizonyítani! e) Mert az ősiség megszűntével szaporodni fognak a majoratusok, ha meg nem tiltanak. Ez anticipatio, s ha ugy történnék is akkor más élet-vizonyok keletkezének, s akkor is kivételnek megmaradna a közönséges szabály alól. A tisztelt író francia modort szeretvén következtetésben írhatta volna: az ősiség eltörölése szabadabb földbirtok-forrást szüld, az osztózás, váltás, és szabad adásvevés útján sok apró birtokos lesz, kik (mint Franciaországban) a birtok-összevásárlást akadályoztatni fogják, tehát a majoratusokat a keletkező nép-élet önkint megszünteli. Hogy ez így van Franciaországban, politicai fejtegetésimben előadtam, s így a törvényhozásnak ismét legkisebb oka nincs tiltani vagy megengedni a majoratusokat, mivel azok az előrebocsátottak szerint magoktól megszűnnek, vagy igen megnehezíttetnek.)

Ezekből állnak ime a Pesti Hírlap 186 számában foglalt okoskodások. Mi részünkről a majoratusi kérdést jelenleg elsőnek a tennivalók közt nem tartjuk; az egy kis függések a status-életben, mely mellett és mely nélkül mindig boldog lehet még a status. Magában Würtembergben sincs a majoratus eltörölés, sőt történetéből láthatni, hogy épen ez ország volt az, mely kis grófságból hercegségre, később királyságra, nem más okból vergődhetett, mint az által, hogy a Xld szadtól fogva az első szerzők alapelvül vették birtoktömegek fel nem oszthatóságát, s ha egy vagy két izben áthágtá is a maradék a szabályt, a későbbiek visszatértek az alapelvhez, s annalfogva a német birodalom történetiben fontos szerepet viselhetek; különben idő előtt elenyészik vala a kis grófság s hercegség magával a Würtemberg névvel is, ha az idő kívánataihoz képest e vezér-élet el nem fogadták vala, mint elenyésztek más sokkal hatalmasb házak, melyek most keblesített részei a királyságnak. Hogy második András arany hullája záradéka helyett kapta volna ezt cserében, ez állítás merő bombást, az illy alkudozásoknak nincs semmi nyoma törvénykönyvünkben. A majoratusi birtokokról csak nem mindazt mondhatni-el mit Burke az angol egyházi nagy birtokokról mondott „nem láthatom által ugymond — annak okát, miért kelle valamely statusban egyenlő rámára vonni a földbirtokot és az abbani öröklet: vagy meg tudja tán az álbölcsekedő mutatni, hogy káros az, ha, bizonyos terjedelmű földbirtokot csak bizonyos személyek öröklenek, kik gyakran meg is felelnek az intézeti czélok, szelidek, nyájások, tudósok s jó erkölcsűek; vagy lényeges hiba-e az, ha vannak a statusnak olly jövedelmei, melyekkel a személyes érdemeket megjutalmazhatni, a nagy tekintetű családoknak új fényt s fontos hivatalaik folytatására épen ugy erőt adnak, mint a legszegényebbeknek s alacsony sorsuaknak is, ha ok azon jövedelmekre s megjutalmaztatásokra érdemesítik magokat?

Hogy lennének illy jövedelmek artalmasok, midőn azokkal bizonyos kötelességek teljesítése van egybekapcsolva, olly kötelességek, melyek a külső illedelmet, szilárd erkölcsöket parancsolják, a vendégszeretelnek, s könyörlethez való gyakorlatára felhírik; s ha mindjárt e tiszteket el nem járnának is némelyek, csak annyit tesznek mint más birtokosok, kik szinte nem mindnyájan a legjobbak, s kiknek szabadságukban áll egészen magoknak élni, midőn a azoknak az intézet parancsolja, hogy legalább az erények külszínét megtartsák, s a közjóra munkások legyenek. A birtok mód nélküli nagysága hivatal után nem kívánható ugyan, de semmi alapos ok nincs azt állítani, hogy valamely valóságos szenvedésnek tétetnek azáltal ki hogy módja van érdemeket s talentumokat megjutalmaztatni, kivált mikor némelyek születésökkel nem is öröklöttek birtokot, tehát kinézésök lehet jövedelmes hivatalokra; készen áll a tárgy előttük, mit elnyerhetnek, a nélkül hogy előbb még pénzt kellene összeszerezniök, országunkban, bár mit mondjon a tisztelt író, nem hiányzik a közszellem majoratusi kérdésekre nézve is, ez a lejjőzanabb utat választá, midőn annak mennyisége korlátozásá-

Hivatalos Jelentések.

Csődök.
 19123. Nógrád vármegye törvényszéke jelentése következtében Groma András balassa-gyarmati csizmadiaester hitelezői megjelenésére f. é. augusztus 28ka tüzetvén ki határidőül, ideigleni tömeggondnokká Hérr György ottani lakos, perügyelővé pedig Bodnár István hitese ügyvéd nevezetett. Költ sz. Ivánhó 23. 1843.

19124. Nógrád vármegye törvényszéke jelentése következtében néhai Pokorny János hátramaradt vagyonaira csődület rendeltetvén, az illető hitelezők megjelenésére f. évi augusztus 28ka tüzetvén ki határidőül, ideigleni tömeggondnokká Szabó Ferencz táblabíró, perügyelővé pedig Jeszenszky Samu hitese ügyvéd nevezetett. Költ sz. Ivánhó 23án 1843.

22533. Nógrád vármegye törvényszéke jelentvén: hogy néhai Simonyi János vilkei plébános tömege ellen csődület rendeltetvén, az illető hitelezők megjelenésére f. é. augusztus 28dik napja tüzetvén ki határidőül, 's tömeggondnoknak Horváth János vilkei plébános, perügyelőnek pedig Jeszenszky Samu nevezetett. Költ sz. Ivánhó 21én 1843.

22537. Jász és Kun kerület jelenti szerint Kiskun-Halás városa tanácsa Nyúl Ferencz megbukott helybeli kereskedő hitelezőinek csődületére f. é. augusztus 21ét határidőül kitűzvé, ideigleni tömeggondnokul idős Benedek Istvánt, perügyelőül pedig Székér Istvánt nevezte. Költ sz. Ivánhó 21én 1843.

22763. Veszprém vármegye polg. törvényszéke jelentése következtében Batta Pál és hitese hitelezői csődületére f. é. augusztus 28ka határnapul kitűzvetvén, perügyelővé Timár Elek, ideigleni tömeggondnokká pedig Forintos János hitese ügyvédek nevezettek. Költ sz. Ivánhó 21én 1843.

23043. Zala vármegye jelenti: hogy Pichler Heinrich nagykanisai vagyonbukott kereskedő hitelezőinek megjelenésére f. é. augusztus 22ik napja tüzetvén ki határidőül, ideigleni tömeggondnokká Babochay János hitese ügyvéd, perügyelővé pedig Hollósy József nevezetett. Költ sz. Ivánhó 27én 1843.

23402. Buda városa tanácsa jelentése szerint nemes Asi-Markovics Péter hitelezőinek összejövételére f. é. augusztus 29ik napja tüzetvén ki határidőül, és ideigleni tömeggondnokká Ignjatovits Simon aljegyző, perügyelőnek pedig Sándrik Pál hitese ügyvéd nevezetett. Költ sz. Ivánhó 27én 1843.

23403. Buda városa tanácsa Czihó J. F. és May társa ellen csődöt határozván, az illető hitelezőknek megjelenésére f. é. augusztus 31ik napját tűzte ki határidőül, és ideigleni tömeggondnoknak Eberling Mihály városi járulnokot, perügyelőnek pedig Popovics Demeter hitese ügyvédet nevezte. Költ sz. Ivánhó 27én 1843.

23445. Veszprém vármegye törvényszéke által Ma-

kai Miklós városi mérnök hitelezőinek csődületére f. é. augusztus 28ik napja tüzetvén ki határidőül, és tömeggondnoknak Materényi János gazdatiszt, perügyelőnek pedig Gaál Lajos hitese ügyvéd nevezetett. Költ sz. Ivánhó 27én 1843.

23404. Komárom vármegye törvényszéke jelentése szerint Rév-Komárom városában gróf Zichy család curialis telken lakozó Spanrafft Károly hitelezőinek megjelenésére f. é. augusztus 29ike tüzetvén ki határidőül, tömeggondnoknak Fogthuy Sigmund szolgabíró, perügyelőnek pedig Kürthy Alajos tiszti főügyész nevezetett. Költ sz. Ivánhó 27én 1843.

23405. Komárom vármegye törvényszéke jelentése szerint Komáromban lakozó Vizer Johanna néhai Ernst József őrnagy özvegye hitelezőinek csődületére f. é. augusztus 29ike tüzetvén ki határnapul; ideigleni tömeggondnoknak Vizer István táblabíró, perügyelőnek pedig Kürthy Alajos tiszti főügyész nevezetett. Költ sz. Ivánhó 27. 1843.

Kötelezvénysemmisítési hirdetések.

(H. 19.) 26090. Szeged városa tanácsa közelebb jelentvén: hogy Körösök másképp Kormos Albert helybeli polgárnak folyamodása következtében bizonyos 2200 frtról szóló 's állítólag a mondott folyamodó második hitvesét Kerekes Mária keresőleg, őt pedig szenvedőleg illető. Szegeden 1819. évi február 6án kiadott valótlan kötelezvény jelenlegi tulajdonosa megjelenésére, 's illetőleg annak megsemmisítésére f. é. július 15ő napjától számítandó egy évi 's egy napi határidő tüzetvén ki; ugyanez szokott egy évi 's egy napi határidő tüzetvén ki. 1843. 1—3

(H. 21.) 26491. Bihar vármegye várad-olaszi lakos Balogh Eszther néhai Török János özvegyének folyamodására, a folyamodó most nevezett férje által 1814 évi april 17én 300 v. frtról kiadott 's kifizetett kötelezvénynek megsemmisítése országsszerte kihirdettetik. Költ sz. Jakabhó 18án 1843.

(H. 22.) 26645. Pest vármegye — Brukmüller Leopold pesti lakos folyamodása következtében — Banharter Ilést öbudai lakost követőleg illető, 1817. évi február 1én 550 v. frtról kiadott, 's ugyanazon év december 2kán betáblázott, nemkülönben vörösvári zsidót néhai Hirschel Mayerl szinte követőleg illető 1817. évi február 20án 1000 v. frtról kiadott, 's 1818ik évi majus 20kán betáblázott, továbbá

Szent-Endre mezőváros árvtáratát illető 1834ik évi június 21én 702 v. frtról 45 kr. ról kelt 's ugyanazon évi augusztus 23án betáblázott, 's az említett hitelezőknek előmutatott bizonyítványaik szerint letisztázott, kitáblázatásuk előtt azonban elszagattott, és a fennevezett folyamodót szenvedőleg illető kötelezvényeknek megsemmisítése országsszerte közhírré tétetik Költ sz. Jakabhó 18. 1843. 2—3 (H. 23.) 26904. Pest vármegye Gubody János nagykörösi póstamester folyamodása következtében, egy a folyamodó által Nagy-Körösön 1830. évi augusztus 15ő napján nemes Nyáry Lajossal kötött 1836. évi november 28án betáblázott fassionális levelet, melly szerint a most nevezettnek a folyamodó holtáig évenként 400 p. frtot köteleztetik fizetni, tovább ugyanazon folyamodó által néhai Halász József részére 1834. évi november 14én 1000 p. frtról, 1833. évi január 6án 4000 p. frtról, ugyanevkor 2000 p. frtról, és 1834. évi november 17én 3397 p. frt és 30 kr. kiadott, 's 1837. évi június 7én betáblázott, 's a nevezett hitelezőnek özvegye 's örökösinek elismerésük szerint kifizetett, kitáblázatásuk előtt azonban eltévedett kötelezvények országsszerte megsemmisítetnek. Költ sz. Jakabhó 18. 1843. 2—3

Váltósemmisítési hirdetések.

(V. 18.) 7832. A pesti e. b. Váltótörvényszék által, Markus István folyamodása következtében, ezennel közönségesítetik, miszerint elvesszén következő két-váltója, u. m. „Prima. Pest den 12ten May 1842 pr. 500 fl. CM. — Den 20ten Juny laufenden Jahres zahlen Sie gegen diesen Wechsel an die Ordre meiner eigenen Fünfhundert Gulden in CM. 3 St. 20er pr. 1 fl. gerechnet, den Werth haben Sie von mir in baaren erhalten. An Hr. Jos. v. Hollósy in Pesth zahlbar oder wo immer angetroffen. Daniel v. Pukolay m. p. Acceptirt Jos. v. Hollósy m. p. Für mich an die Ordre des Hr. Stephan v. Markus Pest den 12—ten May 1842. Daniel v. Pukolay m. p.“ — „Pesth den 4ten May 1842. pr. 200 fl. CM. Den 26—ten August dieses Jahres zahlen Sie gegen diesen Wechsel an die Ordre meiner eigenen die Summe von Zweihundert Gulden in CM. 3 St. 20er pr. 1 fl. gerechnet, den Werth haben Sie von mir erhalten. An Hr. Joseph v. Hollósy in Pesth zahlbar oder wo immer Daniel v. Pukolay. Angenommen Joseph v. Hollósy kön. Fiskal. Für mich an die Ordre des Hr. Stephan v. Markus Pest den 5—ten July 1842. Daniel v. Pukolay m. p.“

ezeknek birtokeisa felszólítatik, hogy magat az alóliit naptól számítandó 45 napok alatt a pesti Váltótörvényszék előtt jelentse, különben a leirt váltók megsemmisítettek fognak kijelenteni. Költ Pesten a kir. e. b. Váltótörvényszék 1843ik július 20án tartott üléséből. 2—3

Sorsjegysemmisítési hirdetés.

(H. 20.) 26148. Sopron vármegye — Szerencsy Teréznek folyamodására — a folyamodó herczeg Eszterházyfélé 1722. számmal jegyzett 's ellopott sorsjegyének megsemmisítése közhírré tétetik. Költ sz. Jakabhó 18án 1843. 2—3

A Gőzösök elindulása.

Pozsony és Bécsfelé mindennap reggel 8 órakor.

Azonkívül minden vasárnapon és szerdán egy rakhajó.

Mohács és Eszékfelé minden pénteken

Zimony „Drenkova” felé minden vasárnapon és csütörtökön

reggel 4 órakor.

Minden akadály és alkalmatlanság elhárítása végett minden t. cz. utas nyájasan kérétek, még az elindulás előtti napon podgyászának átvevési-nyugtatóvány mellett a gőzhajóhivatalban átadására. **A Gőzhajó-hivatal.** Pesten május 9kén 1843.

Könyvnyomatói jelentés.

Az 1840. évi V törvényczikkely által a büntető törvénykönyvvel válhatlan kapcsolatban lévő büntető 's javító rendszer

kidolgozására rendelt nm. Ország-választmány megtévén munkálattól tudósítását, van szerencséje az alóliitnak alázatosan jelenteni, hogy felsőbb engedelmén fogva, ezen munkát, nyomtatás alá vette, 's abból már két harmadrészt el is készítette: minél fogva a t. cz. előfizető urakat ezennel illendően figyelmezteti, hogy kivánságukhoz képest ezen elkészült munkarészeket azonnal kivehetik, akár az alóliitnál Pozsonyban sz. Mihály-utca 181. sz. a., akár pedig Pesten Eggenberger és fia és Heckenast G. uraknál — kik egyszersmind szivesek az előfizetést is — melly az egész Büntető-törvénykönyv, a büntető és javító rendszerrel 's a nm. országos Választmánynak a tanácskozások felett vitt jegyzőkönyvével egyetemben, 4 pengő forintban állapították meg — elfogadni, 's az illető előfizető uraknak, a már kész munkát is kézhez szolgáltatni — Az egész nyomtatási munka f. e. augusztusi pesti vásárra okvetlen készen léssen. Pozsony, július 28án 1843. **Wébe - S. Bajos,** könyvnyomató. 2—3

(8) **Wagner József** műárusnál Pesten épen most jelent meg: **Doppler Károly Mária-indulója** zongorára alkalmazva a „Marie die Tochter des Regiments” című vaudevillehez; ára 15 kr. p. p. 2—3

Gabonaár, váltó garasokban.

	Tisztábbá	Kétszeres	Rozs	Árpa	Zab	Kukoricza	Külés
Pesten 1843. aug. 1jén (pesti mérő)	100—120	70—80	60—68	45—50	46—52	80—86	—
Kassán — jul. 8k. (pozs. mérő)	65—75	45—50	42—46	24—32	27—30	50—52	—
Baján — „ 26k.	47—62	35—40	—35	—27	—27	—40	—
Nagyszombatban — „ 21k.	90—100	—	72—78	52—58	40—43	—	—
Győrött — „ 22k.	72—88	—	67—76	—33	34—36	54—56	—
Pozsonyban — „ 25k.	80—102	—	60—77	36—44	42—44	—70	—
Mesonyban — „ 27k.	65—106	48—65	62—74	34—47	36—41	52—62	—
Sopronyban — „ 21k.	95—122	—	84—100	52—66	48—50	75—80	—
Uj Beccsén — „ 10k.	70—80	52—58	—	26—28	—26	—42	—
Miskolczon — „ 8k.	50—52	40—42	30—34	27—29	24—28	36—38	—70
Beszterczebányán — „ 22k.	94—96	—	60—63	50—57	30—35	68—75	—

Elhagyta a sajtót 1—2

's alulírtnál, és általa minden hazai könyvtárúsnál megszerezhető:

„A FIUMEI KIKÖTŐ”

II. füzet

nSdr. S9. I. csinos borítékban fűzve a magyar partvidék tér-, és egy Fiumében építendő kikötőnek könyomatú rajzával. Ára: 40 krajczár ezüst pénzben.

A munka **CSÁSZÁR FERENCZ** királyi váltó-feltörvényszéki ülnök ur jólmisert tollából folyván: fölösleges azt bővebben ajánlanom; csak tartalmát, mellyből annak érdekessége önként kiténik, láttam ide iktatandónak: II. Füzet tartalma: Előszó. I. Általános nézetek. II. Fiume — mint önhatósági terület. III. Fiume — mint szabad kikötő; Banville Józ. terve egy Fiumében építendő kikötő iránt. Ugyancsak alulírtnál találhatik még „A Fiumei kikötő” I. füzetének is néhány példánya 50 p. kron. **Emich Gusztáv** pesti könyvtár. 2—3

Hirdetés.

(K. 15) A nmgu magy. k. udv. Kincstár tanácsa kegyes rendelkezésénél fogva a kir. koronai és szabados tiszai kerület tanácsa részéről közhírré tétetik: hogy a most érintett kerületben kebelezett Mohol és Petrovoszello helységekben, úgy szinte az óbecsei külső korcsmában vagyis csárdában a bor és pálinkamérés. — Ó-Becse, Ada, és Szentá mezővárosok országos vásárjaikban pedig a helypénz-szedési — továbbá Ó-Becse és Ó-Kanisa mezővárosokban, úgy szinte Földvár és Petrovoszello helységekben a husvágási — annakutána Ada, Szentá és Ó-Kanisa mezővárosokban, valamint is Sz. Tamás, Turia, Földvár, Petrovoszello, Mohol és Mártonos helységekben a kozarai, vagy is ózi hónapokban ürü, juh és bárányhús vágási, — és az egész kerületben a nadályfogási jogok — végre óbecsei határban gyakorlandó tiszai halászat f. évi augusztus 16án Ó-Becse mezővárosban a kerületi tanács épületben reggeli órakor tartandó nyilvános árverés útján — jlesen az utóbb érintett tiszai halászat jog 2, a többi elősorolt haszonvételek pedig 3 egymásután, f. évi november 15ő napjától elejét veendő évre haszonbérbe adatni fognak: mire nézve mindazok, kik ebbeli haszonvételek iránti árverésekhez hozzájárulni kívánnak, kötelesek leendenek, árverés alkalmával vagyonaik állapotját hiteles oklevelekkel bemutatni, és a kibérleendő haszonvételekhez arányzott bánatpénzt letueni — a többi szerződésbeli föltételek a kerületi jegyzői hivatalnál még az árverés előtt akármikor meg tudhatók. 3—3

Pénzkelet.

Bécs, jul. 29kén 1843.	p. pénzben.
5 pcent statuskötelezv. középára	— 110 ³ / ₄
4 pcent „ „ „ „	— 100 ³ / ₄
3 pcent „ „ „ „	— 76 ³ / ₄
1834ki statuskölesön (500 frt)	— 715—
1839ki „ „ (200 frt)	— 279 ³ / ₄
1839ki „ „ (50 frt)	— —
Bécsi bankköt. „ 2 ¹ / ₂ pcent	— —
„ „ 2 pcent	— —
Bankrészevények darabja	— 1620—
Esterházy-sorsszám	— 54 ¹ / ₄
Császár-arany	— 103 ³ / ₄

Dunaviz-állás.

Budán aug. 1. reggel 14' 5" 0" o. fölött.